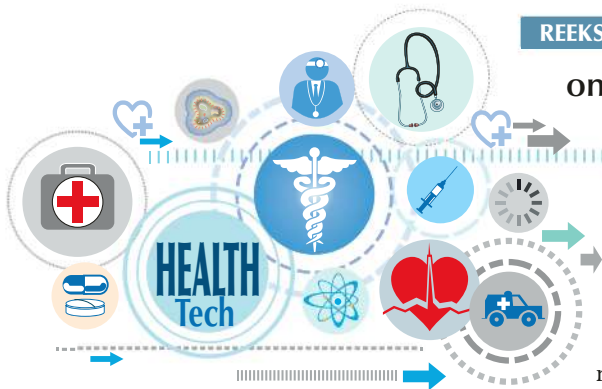

Psychofarmacologie 2.0

REEKS In deze reeks zoomen we in op recente ontwikkelingen binnen de health tech sector. *Health technology* is de snelst groeiende start-upscène in ons land. Vandaag: de visuele drug-profiling tool Brainmapp.

het bos door de bomen niet meer zagen. Informatie die voornamelijk text-based is, niet altijd relevant voor de klinische praktijk en vaak ook nog gesponsord wordt door de industrie. Didactische figuren binnen de psychofarmacologie zoals professor Stephen Stahl (universiteit van San Diego) bieden wel een goede aanzet tot visueel leren, maar het grafisch ontwerp laat ruimte voor verbetering.”

Farmascoop

Met Frederik Stijnen, een bevriend getalenteerd grafisch ontwerper, dacht dr. Vanfleteren een visueel en praktisch bijscholingsinstrument uit voor artsen met interesse in psychofarmacologie. Ze focusten zich daarbij primair op farmacodynamiek (de werking van psychofarmaca op lichaam en geest). Mathieu Vanfleteren: “Brainmapp is een educatieve webapplicatie waar per medicijn in een farmascoop een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste aangrijpingspunten (targets). Dr. Mathieu Vanfleteren: “In het geval van psychofar-

maca zijn dit meestal receptoren, transporters, enzymes of ion-kanalen. De neurotransmitters waarop psychofarmaca inwerken worden gegroepeerd per kleur. Aan de hand van een equalizer bij elke receptor ziet de gebruiker welke targets gestimuleerd (groen) dan wel geblokkeerd (rood) worden, en hoe krachtig de bindingsaffiniteit is. Door het aanklikken van de targets wordt de klinische relevantie getoond (zie screenshot onderaan). De belangrijkste targets krijgen een wit oplichtende rand. Onder de ‘Quick Facts’ staan praktische tips voor de klinische praktijk samengevat. Een leuke extra is de vergelijkingsmodule die toelaat om snel en overzichtelijk twee geneesmiddelen met elkaar te vergelijken (zie blz. 23).”

Dokter Vanfleteren is *content curator* van dienst en laat zich daarvoor bijstaan door een adviesraad van professoren psychiatrie en farmacologie. Frederik Stijnen neemt het *design* voor zich. “De inhoud en bronverwijzing worden gezamenlijk beïnvloed door de farma-industrie” benadrukken de makers. “Ons belangrijkste selectiecriteria is de relevantie voor de dagelijkse klinische praktijk.”

Betere patiëntenzorg

Met Brainmapp willen we een gefilterde, klinisch relevante synthese bieden van de bestaande wetenschappelijke informatie over psychofarmaca. Artsen moeten Brainmapp zien als een objectieve tool om hun kennis over psychofarmaca op te frissen en kan tijdens de consultatie gebruikt worden.

Dat laat toe sneller te weten welk medicijn bij welke patiënt past en leidt op die manier tot een rationeler medicatievoorschrift. Op termijn moet de applicatie ook

© EN
Psychiater en Brainmapp-oprichter Mathieu Vanfleteren.

Samen met medeoprichter, grafisch ontwerper Frederik Stijnen (r.).

Het verhaal van Brainmapp begint zo’n vijf jaar geleden. Dr. Mathieu Vanfleteren is een kleine tien jaar actief als psychiater. Spijt van zijn keuze had de jonge arts niet, maar toch merkte hij bij zichzelf een zekere frustratie op in zijn klinische praktijk. “Meer dan eens had ik twijfels over welk geneesmiddel nu juist het meest geschikt was voor een bepaalde patiënt.” Dr. Vanfleteren wijst op de complexe samenstelling van zijn patiëntenpopulatie en de gevoeligheid van sommige patiënten voor bijwerkingen, zowel op lichamelijk als geestelijk vlak.

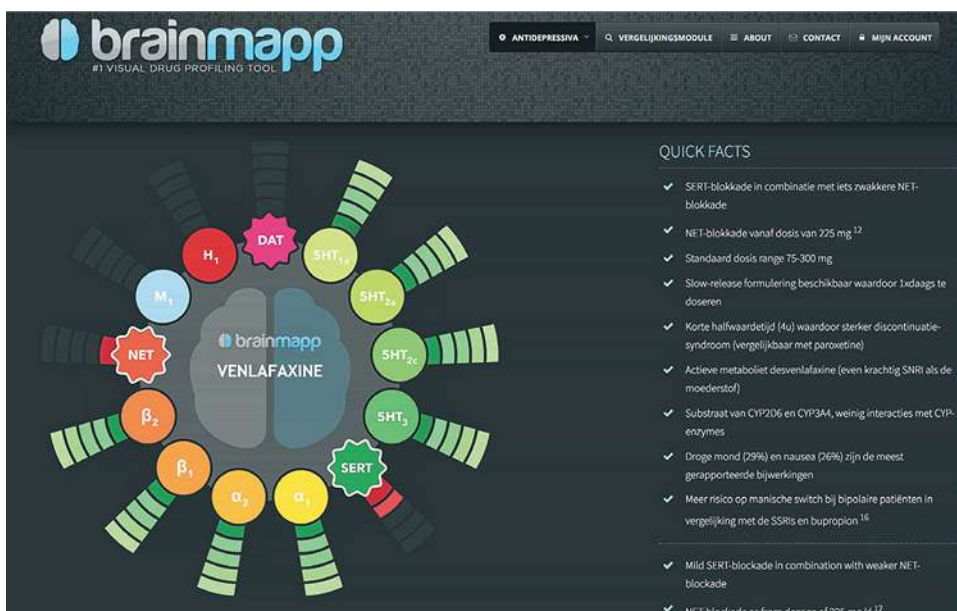
Toen hij er met collega-psychiaters over sprak, bleken zij met hetzelfde probleem te kampen. “Je bijscholen op vlak van psychofarmaca is echter niet evident. Niet door een gebrek aan informatie, integendeel. Van collega’s hoorde ik dat ze door een overvloed aan informatie soms

tot een betere patiëntenzorg leiden. “De patiënt kan sneller beter worden omdat hij niet zo vaak meer moet switchen tussen medicijnen.”

De huidige bijscholingsmogelijkheden in psychofarmacologie laten nog te wensen over

Volgens dr. Vanfleteren kan Brainmapp ook de arts-patiëntrelatie ten goede komen. “Door Brainmapp er tijdens het consult bij te halen kan je aan de patiënt uitleggen hoe een bepaald geneesmiddel werkt, waardoor meer inzicht komt in de behandeling.”

Met Brainmapp richten de oprichters zich in de eerste plaats op psychiaters en huisartsen. Maar iedereen kan zich voor

Het SNRI venlafaxine is een antagonist van de SERT (Serotonine Transporter) en een relatief zwakkere antagonist van de NET (NorEpinefrine Transporter) (zie de rode equalizers), waardoor de postsynaptische receptoren voor serotonine (5HT) en epinefrine (alfa- en beta) gestimuleerd worden (groene equalizers.)

de webapplicatie registreren, dus ook patiënten. Bestaat het risico zo niet dat de patiënt zijn behandeling zal sturen? "Dat gebeurt vandaag al deels, zij het op een ongestructureerde manier", zegt Mathieu Vanfleteren. Hij verwijst naar 'Dr. Google' en de overdaad aan onbetrouwbare informatie die online te vinden is. "Een belangrijke taak van de behandelend arts is de patiënt wegwijs maken in zijn behandeling en de rationale van de keuze voor een bepaald medicijn te kunnen motiveren."

WPA

Momenteel is het merendeel van de op de markt zijnde antidepressiva op Brainmapp te vinden, en in dit via een handige zoekfunctie op stof- en merknaam. Aan het einde van dit jaar moet dat overzicht volledig zijn. Tegen de lente van volgend jaar moeten ook alle bestaande antipsychotica in farmascopen zijn gegoten. Later volgen gradueel ook de rest van de psychofarmaca, zoals stemmingsstabilisatoren, anxiolytica, anti-epileptica en de medicijnen gebruikt bij de ziekte van Parkinson, ADHD en andere neuropsychiatrische aandoeningen. "In maart 2018 stellen we Brainmapp ook voor op het WPA-congres in Melbourne", meldt dr. Mathieu Vanfleteren trots.

Ondertussen is Brainmapp een goede maand 'online'. Onder de gebruikers hevelt het evenwicht psychiaters-huisartsen momenteel over richting de laatste groep. "Niet geheel", zegt dr. Vanfleteren. "Ik geef bijscholingen aan huisartsen en daar was me al duidelijk geworden dat er vanuit deze hoek een grote interesse bestaat voor het rationele

gebruik van psychofarmaca." Voelen psychiaters zich dan al voldoende bekwaam? Of speelt er schroom mee? "Schroom is helemaal niet nodig, hiaten in de kennis zijn op elk niveau heel begrijpelijk want het betreft een heel complex en snel veranderend kennisdo-
mein waar de huidige bijscholingsmogelijkheden nog te wensen overlaten.

Brainmapp laat toe sneller te weten welk medicijn bij welke patiënt past en leidt tot een rationeler medicatievoorschrift

Door Brainmapp krijgen huisartsen beter zicht op de nu nog te vaak obscure modus operandi van de psychiater op vlak van psychofarmaca." Bestaat hierdoor ergens geen risico dat patiënten te lang in de eerstelijns-huisartszorg blijven? Mathieu Vanfleteren: "De huisarts is gezien het lagere stigma in vergelijking met een consultatie bij de psychiater vaak heel goed geplaatst om een laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg te bieden. In situaties waar een doorverwijzing naar een psychiater moeizaam loopt door de lange wachtlijsten kan Brainmapp een handig, bijkomend instrument zijn om kostbare tijd te winnen in de selectie van een gepaste medicamenteuze behandeling."

Emily Nazionale

>> www.brainmapp.be. Met abonnementsformule en gratis trial.

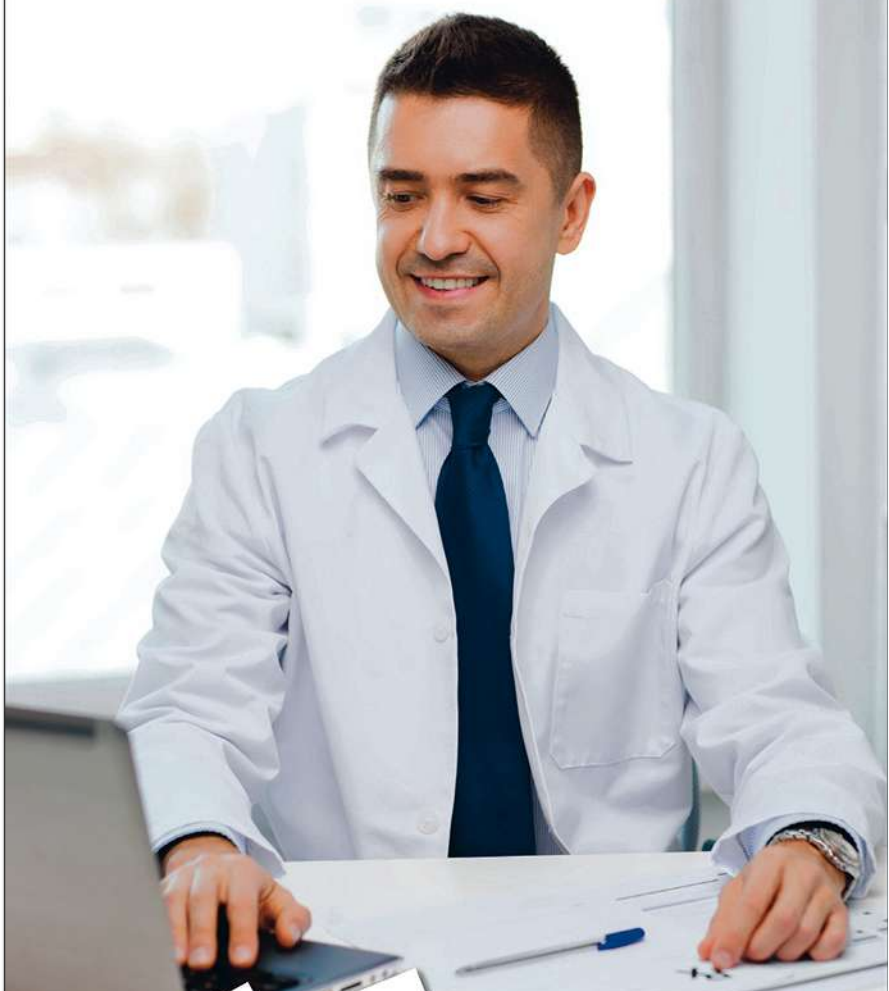

De vergelijkingsmodule laat toe het receptorprofiel van verschillende psychofarmaca side-to-side te vergelijken om rationeler te kunnen selecteren op de gewenste werking en bijwerkingen.

NIEUW

Het bestelplatform van Artsenkrant

Uw voorschriftenboekjes en gepersonaliseerde papierwaren

www.artsenkrant.com/akDocShop